

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НОВОВОЛИНСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Нововолинського
навчально-наукового інституту
економіки і менеджменту ЗУНУ
Роман ЧОРНИЙ

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор
науково-педагогічної
ради ЗУНУ
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «ФІНАНСИ»

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка та управління бізнесом»

Кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самостійна робота (год.)	Разом (год.)	Екзамен (семестр)
Денна	2	3	28	28	3	8	83	150	3

Віктор Островерхов

Нововолинськ – ЗУНУ, 2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 10 від 23 червня 2023 р.

Робочу програму склала д.е.н., професор кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін Чорна Неля.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін, протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри

Наталія КРАВЧУК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 051 «Економіка», протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності

Віктор КОЗІЮК

Гарант ОПП

Людмила УНІЯТ

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСИ»**

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Дисципліна – «Фінанси»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна дисципліна. Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки <i>Денна</i> – 2 Семестр <i>Денна</i> – 3
Кількість змістових модулів – 4	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна</i> – 30 год. Практичні заняття: <i>Денна</i> – 30 год.
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна</i> – 78 год. Індивідуальна робота – – 4 год. Тренінг – 8 год.
Тижневих годин - 10. 3 них аудиторних - 4 год.		Вид підсумкового контролю: <i>Денна</i> - екзамен.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

2.1. Мета вивчення дисципліни: надання фундаментальних знань з функціонування фінансів та їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, розширення та поглиблення теоретичних знань студентів про фінансову систему держави, порядок формування та використання фондів фінансових ресурсів, які забезпечують функціонування кожної окремої її складової. Методологічною та теоретичною основою науки про фінанси є економічна теорія, макро- та мікроекономіка. Такий підхід дозволяє вивчати фінанси у взаємозв'язку з іншими економічними категоріями, розглянути їх суть та розробити аргументовані пропозиції щодо вдосконалення фінансового механізму.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення сутності, функцій та ролі фінансів у ринковій економіці; закономірностей їх еволюційного розвитку; теоретичних основ державних, корпоративних і міжнародних фінансів; засад функціонування фінансової системи держави;
- визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дієвих важелів економічної політики держави;
- засвоєння студентами теоретичних основ фінансів, оволодіння знаннями закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання, домогосподарств;
- визначення сукупності заходів щодо забезпечення використання фінансів як важелів економічної політики держави;
- надання студентам ґрунтовних теоретичних знань з питань реалізації фінансових відносин між державою та юридичними і фізичними особами, окреслення основних проблем функціонування фінансового механізму в Україні та шляхів їх вирішення;
- вміння студентами застосовувати основні фінансові категорії у процесі управління фінансами;
- набуття практичних навичок аналізу джерел доходів та напрямків витрачання коштів у всіх ланках фінансової системи, знання їх специфіки;
- сформувати у студентів цілісну, узагальнену систему теоретичних знань з навчальної дисципліни «Фінанси».

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
4. Здатність працювати у команді.
5. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
6. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
7. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
10. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше:

1. Економічна теорія.
2. Мікроекономіка.
3. Макроекономіка.
4. Вища математика.

2.5. Результати навчання

1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т. ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т. ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

6. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

7. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

8. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

9. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

10. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

3. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи фінансової науки та державні фінанси

ТЕМА 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів

Предмет фінансової науки - специфічна сфера суспільних економічних відносин з приводу формування і розподілу централізованих та децентралізованих грошових фондів. Методологія фінансової науки. Категоріальний та понятійний апарат у фінансовій науці. Фінансові категорії - абстракції специфічної сфери економічних відносин, форма наукового пізнання сутності фінансів. Поняття та терміни у фінансовій науці. Історичні передумови виникнення і розвитку фінансів: поява держави та розвиток товарно-грошових відносин.

Фінанси як економічна категорія розподілу. Необхідність та характерні особливості фінансів. Фінанси - вартісна категорія, специфічні суспільні відносини, виражені в грошовій формі. Функції фінансів як відображення їх сутності і суспільного призначення. Роль фінансів у розподілі і перерозподілі вартості національного продукту, оптимальному розміщенні фінансових ресурсів, оптимізації співвідношення між індивідуальним і суспільним споживанням, у трансформації доходів у заощадження, а заощаджень в інвестиції.

Поняття фінансової системи. Фінансова система України та принципи її побудови. Ознаки класифікації фінансових відносин. Сфери та ланки фінансової системи України, їх характеристика. Фінанси підприємств, організацій, установ як вихідна ланка фінансової системи. Загальнодержавні фінанси, їх склад та призначення. Бюджетна система як центральна ланка фінансової системи.

ТЕМА 2. Фінансова політика і фінансове право

Фінансова політика як складова частина економічної політики. Суть та види фінансової політики. Фінансова політика держави, її принципи, характеристика. Фінансова політика суб'єктів господарювання. Стратегія і тактика фінансової політики. Реалізація фінансової політики.

Поняття фінансового механізму, його значення. Склад фінансового механізму. Фінансове забезпечення. Фінансове регулювання, його місце у фінансовому механізмі. Фінансові важелі, їх характеристика. Фінансові стимули та фінансові санкції, їх види. Вплив фінансового механізму на життя суспільства та розширене суспільне відтворення.

Необхідність фінансового планування. Суть, етапи та методи фінансового планування. Система фінансових планів та їх взаємозв'язок. Загальна характеристика фінансових планів. Державний бюджет - основний фінансовий план країни.

Суть управління фінансами, його принципи та функціональні елементи. Стратегічне управління фінансами. Функції органів законодавчої і виконавчої влади та представницьких органів в управлінні фінансами. Оперативне управління фінансами. Фінансовий апарат та його ланки. Фінансовий менеджмент, його місце в управлінні організаційно-господарськими процесами підприємств.

Необхідність і суть фінансового контролю. Фінансовий контроль як форма прояву контрольної функції фінансів. Організація фінансового контролю в Україні, його класифікація. Види, форми, та методи фінансового контролю. Органи фінансового контролю в Україні, їх функції, права та обов'язки. Аудит, його необхідність, суть, принципи організації, сфера застосування, значення. Розвиток аудиту в Україні. Порядок проведення аудиту. Аудиторська діяльність.

Поняття фінансового права. Предмет фінансового права як галузі публічно-правового права - норми регулювання макрорівня фінансових відносин. Суб'єкти фінансового права. Особливості фінансових правовідносин. Ефективність фінансового права, відповідність законів об'єктивній сутності фінансів. Взаємозв'язок і взаємообумовленість фінансової політики і фінансового права.

ТЕМА 3. Податки. Податкова система

Податки як фінансова категорія, їх економічна сутність і призначення, історична ретроспектива розвитку податків як невід'ємного елементу суверенітету держави. Податки - вихідна категорія державних фінансів. Характерні ознаки податків як обов'язкових платежів.

Функції податків. Дискусійні питання щодо їх визначення і змісту. Елементи податку. Види податкових ставок. Проста і ступінчата шкала прогресивного оподаткування. Класифікація податків та її ознаки. Види прямих податків. Прибуткове оподаткування як основна сучасна форма

прямого оподаткування. Непрямі податки. Акцизи як основна сучасна форма непрямого оподаткування, їх види.

Податкова система: поняття і основи побудови. Податкова система унітарної та федеративної держави. Структура податків і чинники, що її визначають. Податкова політика України. Організація податкової роботи та діяльність державної фіскальної служби.

ТЕМА 4. Бюджетна система та бюджетний дефіцит

Бюджет як фінансова категорія, його економічна сутність і призначення. Функції бюджету. Бюджетна політика і бюджетний механізм. Бюджетний устрій і бюджетна система. Розподіл доходів між бюджетами. Власні, закріплені та регулюючі доходи. Фінансове вирівнювання. Форми взаємовідносин між бюджетами та їх правове регламентування.

Бюджет як основний фінансовий план держави, його правовий статус. Доходи бюджету та їх класифікація. Джерела і методи формування доходів бюджету. Внутрішні джерела бюджетних надходжень. ВВП як основне джерело формування доходів бюджету. Податкові доходи бюджету, їх динаміка, зміни і тенденції розвитку. Неподаткові доходи бюджету. Доходи від власності та підприємницької діяльності. Доходи від операцій з капіталом. Доходи рентного характеру. Інші неподаткові доходи бюджету. Чинники, що впливають на структуру доходів бюджету.

Державні позики та емісійний дохід. Зовнішні джерела надходжень до бюджету. Видатки бюджету та їх класифікація. Функціональна, економічна, відомча і програмна класифікація видатків. Поточний бюджет і бюджет розвитку. Форми бюджетного фінансування. Чинники, що впливають на структуру видатків бюджету. Діалектичний зв'язок доходів і видатків бюджету. Бюджетні права і бюджетна ініціатива. Бюджетний процес і його складові. Організація бюджетного процесу.

Бюджетний дефіцит, його економічна сутність і поняття. Дефіцит як фінансовий результат суспільної діяльності держави. Вплив бюджетного дефіциту на розміщення ресурсів в національній економіці. Причини виникнення бюджетного дефіциту. Пасивний бюджетний дефіцит, його причини (економічний спад, криза, старіння нації, надзвичайні події). Активний бюджетний дефіцит.

Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Грошово-кредитна емісія. Внутрішні і зовнішні державні запозичення як основне джерело покриття дефіциту бюджету. Приватизаційні надходження, гранти трансферти від інших органів державної влади. Методи обмеження та шляхи скорочення дефіциту бюджету. Встановлення його граничного рівня, заборона використання окремих джерел фінансування, обмеження видатків уряду, секвестр бюджетних видатків.

ТЕМА 5. Державний кредит

Державний кредит як фінансова категорія, його економічна сутність, призначення і роль. Держава як позичальник, кредитор і гарант. Внутрішні державні запозичення та їх форми. Державні та місцеві позики. Класифікація державних позик. Зовнішні державні запозичення. Міжнародний державний кредит. Позики міжнародних фінансових організацій та міжнародних фінансових інституцій. Міжурядові та комерційні позики.

Державний борг, причини його виникнення і зростання. Дискусійні питання щодо тягаря державного боргу. Види державного боргу і обмеження його граничного рівня. Джерела погашення державного боргу. Наслідки державного боргу в коротко- і довгостроковому періоді.

Управління державним боргом і його методи. Рефінансування та реструктуризація боргу, їх зміст і передумови використання. Амортизація і обслуговування боргу. Коефіцієнти обслуговування внутрішнього і зовнішнього боргу. Забезпечення повернення боргу і виплати відсотків.

Змістовий модуль 2. Особливості функціонування місцевих фінансів, державних соціальних фондів, фінансів суб'єктів господарювання та фінансів домогосподарств

ТЕМА 6. Місцеві фінанси

Основи теорії місцевих фінансів. Сутність місцевих фінансів, їх необхідність і призначення. Складові місцевих фінансів. Роль місцевих фінансів в економічній системі держави. Територіальна громада як суб'єкт економічної та фінансової діяльності. Місцеві фінансові інститути та їх характеристика.

Місцеві бюджети як основа фінансового забезпечення місцевого самоврядування. Доходи місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів. Бюджетний федералізм як механізм заохочення до самодостатності та нарощування фінансово-економічного потенціалу самоврядних адміністративно-територіальних утворень. Моделі бюджетного федералізму. Роль міжбюджетних трансфертів у збалансуванні місцевих бюджетів. Інструменти вертикального фінансового вирівнювання: дотації, субсидії, субвенції, гранти, спеціальні фонди і компенсаційні виплати.

ТЕМА 7. Соціальні позабюджетні фонди

Сутність та суспільне призначення соціальних позабюджетних фондів. Класифікація соціальних позабюджетних фондів. Становлення та розвиток соціальних позабюджетних фондів. Загальна характеристика соціальних позабюджетних фондів. Вітчизняна практика функціонування соціальних позабюджетних фондів.

Пенсійне страхування і його організація. Солідарна, накопичувальна і змішана пенсійні системи, їх переваги і недоліки. Пенсійний фонд України. Порядок нарахування, обчислення та сплати страхових внесків за державним пенсійним страхуванням.

Фонд соціального страхування України. Джерела формування та напрями використання коштів. Види матеріального забезпечення і соціальних послуг, умови їх надання.

ТЕМА 8. Фінанси суб'єктів господарювання

Поняття суб'єкта господарювання, ознаки його ідентифікації. Класифікація суб'єктів господарювання. Фінанси суб'єктів господарювання як фінансова категорія. Особливості фінансових відносин на мікрорівні.

Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва (підприємств) реального сектору економіки. Принципи організації фінансів суб'єктів підприємництва. Матеріальна основа функціонування суб'єкта підприємництва. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва - фінансових установ: банківські установи, інститути спільного інвестування, страхових компаній.

Фінанси організацій і установ, створених органами виконавчої влади. Фінанси некомерційних організацій - об'єднань громадян. Фінансова діяльність підприємців-фізичних осіб. Патентування діяльності. Особливості оподаткування підприємців-фізичних осіб.

ТЕМА 9. Фінанси домогосподарств

Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин. Особливості фінансів домогосподарств і сфера їх функціонування. Внутрішні та зовнішні фінансові відносини домогосподарств. Джерела і форми доходів домогосподарств. Грошові та натуральні доходи. Номінальні і реальні доходи. Бюджет прожиткового мінімуму.

Бюджет домогосподарства. його структура. Сукупні ресурси і сукупні витрати домогосподарства. Заробітна плата та її роль у формуванні доходів бюджету домогосподарств. Соціальні і страхові виплати. Доходи домогосподарств від підприємницької діяльності; проценти і дивіденди; доходи від продажу цінних паперів, нерухомості, особистого та домашнього майна; доходи від продажу продукції підсобного господарства; грошові нагромадження у фінансово-кредитній сфері. Вплив держави на формування доходів бюджету домогосподарств.

Витрати бюджету домогосподарств, їх класифікація. Фінансові рішення домогосподарств щодо розміщення доходів. Обов'язкові платежі домогосподарств: податки і відрахування до державних соціальних фондів, комунальні та інші щомісячні платежі. Поточні і капітальні витрати на споживання. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.

Змістовий модуль 3. Фінансовий та страховий ринки. Фінансовий менеджмент

ТЕМА 10. Страхування. Страховий ринок

Об'єктивна необхідність і сутність страхового захисту. Страхові фонди як джерело забезпечення страхового захисту. Страхування як фінансова категорія, її економічний зміст та функції. Дискусійні питання щодо визначення сутності та функцій страхування.

Елементи страхування: страховик, страхувальник, застрахований, страхові платежі. страхове відшкодування, страховий тариф, страхова премія. Класифікація страхування. Ознаки класифікації. Класифікація за об'єктами страхування. Галузі страхування: майнове страхування, страхування відповідальності, особисте страхування, страхування підприємницьких ризиків. Види страхування.

Поняття страхового ринку і його структура. Страхові послуги як об'єкт взаємовідносин страховиків і страхувальників. Державне регулювання страхової діяльності.

ТЕМА 11. Фінансовий ринок

Фінансовий ринок у системі економічних відносин. Сегментація фінансового ринку. Фінансовий ринок як економічна категорія, його суспільне призначення. Функції фінансового ринку.

Інструменти фінансового ринку. Цінні папери як інструменти фінансового ринку. Характерні ознаки цінних паперів. Економічна сутність цінного паперу як капіталу, що приносить дохід його власнику. Класифікація цінних паперів.

Суб'єкти фінансового ринку. Фінансові посередники: класифікація та функціональне призначення. Інституційна структура фінансового ринку і ринку фінансових послуг: комерційні банки, небанківські кредитні установи, лізингові і факторингові компанії, інституційні інвестори, фондові і валютні біржі.

ТЕМА 12. Фінансовий менеджмент

Сутність фінансового менеджменту. Фінансові рішення, їх розробка, прийняття та реалізація. Чинники впливу на фінансові рішення. Процес розробки і реалізації фінансових рішень. Теорії прийняття рішень. Мета і завдання фінансового менеджменту. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.

Розроблення фінансової політики за напрямками фінансової діяльності. Процес розроблення стратегії фінансового менеджменту. Принципи і функції фінансового менеджменту, їх характеристика. Механізм фінансового менеджменту, його сутність та складові. Системи забезпечення механізму фінансового менеджменту.

Змістовий модуль 4 Міжнародні фінанси та фінансова безпека держави

ТЕМА 13. Фінансова безпека держави

Економічна безпека як багаторівнева система: поняття та базові елементи. Правове регламентування розвитку економічної безпеки в Україні. Рівні економічної безпеки. Національні економічні інтереси. Загрози економічній безпеці держави.

Поняття фінансової безпеки держави. Фінансова безпека як найважливіша складова економічної безпеки держави. Внутрішні та зовнішні чинники фінансової безпеки держави. Бюджетна безпека. Податкова безпека. Боргова безпека. Фінансова безпека банківської системи. Інвестиційна безпека. Фінансова безпека страхового та фондового ринку.

Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави. Елементи механізму фінансової безпеки держави. Принципи забезпечення фінансової безпеки держави. Індикатори стану фінансової безпеки України. Загрози фінансовій безпеці держави.

ТЕМА 14. Міжнародні фінанси

Міжнародні фінанси як фінансова категорія, їх сутність, значення і роль в сучасній світовій економіці. Матеріально-речове втілення міжнародних фінансів. Міжнародний ринковий механізм перерозподілу фінансових ресурсів і капіталу. Вплив інтернаціоналізації, інтеграції і глобалізації на міжнародні фінанси. Світовий фінансовий ринок.

Внутрішня структура міжнародних фінансових відносин: світовий фінансовий ринок, міжнародна валютна система, міжнародні валютні операції, міжнародні розрахунки, міжнародні фінансові інститути. Міжнародний неринковий перерозподіл фінансових ресурсів. Міжнародні фінансові інституції, їх значення для розвитку міжнародних і національних економік та фінансових систем.

ТЕМА 15. Фінанси Європейського Союзу

Етапи економічної інтеграції в Європі. Її сутність, причини і зміст. Валютно-фінансова конвергенція та особливості організації фінансів Європейського Союзу. Маастрихтська угода, основні положення. Критерії валютно-фінансової конвергенції Маастрихтського договору.

Програма уніфікації і гармонізації державних фінансів країн-членів ЄС. Бюджет ЄС, його призначення і особливості. Організація бюджетного процесу. Бюджетна стратегія. Доходи бюджету ЄС. Бюджетні видатки і їх класифікація за цільовим призначенням.

Гармонізація та уніфікація податкової політики в межах Європейського Союзу. Валютна інтеграція. Спільна валютна політика та запровадження євро. Етапи розвитку валютної системи сучасного ЄС.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи фінансової науки та державні фінанси						
Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів	2	2	5	1	1	Поточне опитування, тести
Тема 2. Фінансова політика і фінансове право	2	2	6			Поточне опитування, тести
Тема 3. Податки. Податкова система	2	2	6			Поточне опитування, тести
Тема 4. Бюджетна система та бюджетний дефіцит	2	2	6		1	Поточне опитування, тести
Тема 5. Державний кредит	2	2	5			Поточне опитування, тести
Змістовий модуль 2. Особливості функціонування місцевих фінансів, державних соціальних фондів, фінансів суб'єктів господарювання та фінансів домогосподарств						
Тема 6. Місцеві фінанси	2	2	5	1	1	Поточне опитування, тести
Тема 7. Соціальні позабюджетні фонди	2	2	5			Поточне опитування, тести
Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання	2	2	5		1	Поточне опитування, тести
Тема 9. Фінанси домогосподарств	2	2	5			Поточне опитування, тести
Змістовий модуль 3. Фінансовий та страховий ринки. Фінансовий менеджмент						
Тема 10. Страхування. Страховий ринок.	2	2	5	1	1	Поточне опитування, тести
Тема 11. Фінансовий ринок	2	2	5			Поточне опитування, тести
Тема 12. Фінансовий менеджмент	2	2	5		1	Поточне опитування, тести
Змістовий модуль 4. Міжнародні фінанси та фінансова безпека держави						
Тема 13. Фінансова безпека держави	2	2	5	1	1	Поточне опитування, тести
Тема 14. Міжнародні фінанси	2	2	5			Поточне опитування, тести
Тема 15. Фінанси Європейського Союзу	2	2	5		1	Поточне опитування, тести
Разом	30	30	78	4	8	Екзамен

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Предмет фінансової науки як пізнання сутності фінансів (2год)

Мета: поглибити й деталізувати знання, отримані студентами на лекціях та в процесі самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань щодо сутності фінансів, їх функцій, структури фінансової системи та характеристики її ланок.

Питання для обговорення

1. Предмет фінансової науки як специфічна сфера суспільних економічних відносин.
2. Методологія фінансової науки. Категоріальний та понятійний апарат у фінансовій науці.
3. Історична, економічна та вартісна сутність фінансів.
4. Необхідність та характерні особливості фінансів.
5. Функції фінансів.
6. Поняття фінансової системи.
7. Фінансова система України та принципи її побудови.
8. Сфери та ланки фінансової системи України, їх характеристика.
9. Фінанси підприємств, організацій, установ.
10. Загальнодержавні фінанси, їх склад та призначення. Бюджетна система як центральна ланка фінансової системи.
11. Фінанси фізичних осіб, домашніх господарств.

Тема 2. Фінансова політика і фінансове право (2год)

Мета: поглибити та уточнити знання, набуті на лекціях і в процесі самостійної роботи; сформувати інтелектуальні уміння та навички щодо розуміння сутності та видів фінансової політики й управління фінансами, а також конкретизувати склад фінансового механізму з характеристикою складових.

Питання для обговорення

1. Фінансова політика як складова частина економічної політики. Суть та види фінансової політики.
2. Фінансова політика держави, її принципи, характеристика складових.
3. Фінансова політика суб'єктів господарювання.
4. Стратегія і тактика фінансової політики.
5. Фінансова політика і фінансове право.
6. Поняття фінансового механізму, його значення.
7. Склад фінансового механізму.
8. Суть, етапи та методи фінансового планування.
9. Система фінансових планів та їх взаємозв'язок.
10. Особливості бюджету як фінансового плану.
11. Суть управління фінансами, його принципи та функціональні елементи.
12. Стратегічне управління фінансами. Оперативне управління фінансами.
13. Необхідність і суть фінансового контролю.
14. Організація фінансового контролю в Україні, його класифікація. Види, форми, та методи фінансового контролю.
15. Органи фінансового контролю в Україні, їх функції, права та обов'язки.
16. Аудит, його необхідність, суть, принципи організації, сфера застосування.

Тема 3. Податки. Податкова система (2год)

Мета: поглибити й деталізувати наукові знання щодо сутності податків, їх функцій, класифікації та особливостей податкової політики України; прищепити уміння і навички, спрямовані на підвищення засвоєння матеріалу; розвинути наукове мислення та усне мовлення студентів.

Питання для обговорення

1. Податки як фінансова категорія, їх економічна сутність і призначення.
2. Історична ретроспектива розвитку податків як елементу суверенітету держави.
3. Функції податків. Дискусійні питання щодо їх визначення і змісту.
4. Елементи податку.
5. Класифікація податків та її ознаки.

6. Податкова система: поняття і основи побудови.
7. Податкова система унітарної та федеративної держави.
8. Податкова політика України.
9. Державна фіскальна служба України.

Тема 4. Бюджетна система та бюджетний дефіцит (2год)

Мета: поглибити й деталізувати знання, отримані студентами на лекціях та в процесі самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань щодо сутності бюджету та бюджетного дефіциту, а також характеристики ланок бюджетної системи; конкретизувати джерела фінансування бюджетного дефіциту.

Питання для обговорення

1. Бюджет як фінансова категорія, його економічна сутність і призначення.
2. Функції бюджету.
3. Бюджетна політика і бюджетний механізм.
4. Бюджетний устрій і бюджетна система.
5. Складові бюджетної системи і принципи її побудови.
6. Критерії і порядок розмежування видатків і доходів між бюджетами.
7. Доходи бюджету та їх класифікація.
8. Податкові доходи бюджету, їх динаміка, зміни і тенденції розвитку.
9. Неподаткові доходи бюджету..
10. Видатки бюджету та їх класифікація.
11. Форми бюджетного фінансування.
12. Бюджетні права і бюджетна ініціатива.
13. Бюджетний процес і його складові.
14. Організація бюджетного процесу.
15. Бюджетний дефіцит, його економічна сутність і поняття.
16. Причини виникнення бюджетного дефіциту.
17. Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту.
18. Джерела фінансування бюджетного дефіциту.
19. Методи обмеження та шляхи скорочення дефіциту бюджету.

Тема 5. Державний кредит (2год)

Мета: поглибити та уточнити знання, набуті на лекціях і в процесі самостійної роботи; сформулювати інтелектуальні вміння та навички щодо розуміння сутності державного кредиту та його видів, конкретизувати причини виникнення та методи управління державним боргом.

Питання для обговорення

1. Державний кредит як фінансова категорія, його економічна сутність, призначення і роль.
2. Внутрішні державні запозичення та їх форми. Державні та місцеві позики. Класифікація державних позик.
3. Зовнішні державні запозичення.
4. Державний борг, причини його виникнення і зростання.
5. Управління державним боргом і його методи.

Тема 6. Місцеві фінанси (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань з організації місцевих фінансів в Україні в сучасних умовах.

Питання для обговорення

1. Основи теорії місцевих фінансів.
2. Сутність місцевих фінансів, їх необхідність і призначення.
3. Складові місцевих фінансів.
4. Територіальна громада як суб'єкт економічної та фінансової діяльності.
5. Місцеві фінансові інститути та їх характеристика.
6. Місцеві бюджети як основа фінансового забезпечення місцевого самоврядування.
7. Доходи місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів.
8. Роль міжбюджетних трансфертів у збалансуванні місцевих бюджетів.

Тема 7. Соціальні позабюджетні фонди (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про специфіку функціонування соціальних позабюджетних фондів.

Питання для обговорення

1. Сутність та суспільне призначення соціальних позабюджетних фондів.
2. Класифікація соціальних позабюджетних фондів.
3. Пенсійне страхування і його організація. Солідарна, накопичувальна і змішана пенсійні системи, їх переваги і недоліки.
4. Пенсійний фонд України. Порядок нарахування, обчислення та сплати страхових внесків за державним пенсійним страхуванням.
5. Фонд соціального страхування України.

Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про фінанси суб'єктів господарювання.

Питання для обговорення

1. Поняття суб'єкта господарювання, ознаки його ідентифікації.
2. Класифікація суб'єктів господарювання.
3. Фінанси суб'єктів господарювання як фінансова категорія.
4. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва (підприємств) реального сектору економіки. Принципи організації фінансів суб'єктів підприємництва.
5. Матеріальна основа функціонування суб'єкта підприємництва.
6. Основи організації фінансів суб'єктів підприємництва - фінансових установ: банківські установи, інститути спільного інвестування, страхових компаній.
7. Фінанси організацій і установ, створених органами виконавчої влади.
8. Фінанси некомерційних організацій - об'єднань громадян.
9. Фінансова діяльність підприємців-фізичних осіб.
10. Особливості оподаткування підприємців-фізичних осіб.

Тема 9. Фінанси домогосподарств (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про фінанси домогосподарств.

Питання для обговорення

1. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця та суб'єкт фінансових відносин.
2. Особливості фінансів домогосподарств і сфера їх функціонування.
3. Теоретичні основи фінансів домогосподарств. Сімейне підприємництво.
4. Джерела і форми доходів домогосподарств
5. Витрати бюджету домогосподарств, їх класифікація.

Тема 10. Страхування. Страховий ринок (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про особливості функціонування страхового ринку.

Питання для обговорення

1. Страхування як фінансова категорія, її економічний зміст та функції.
2. Елементи страхування: страховик, страхувальник, застрахований, страхові платежі, страхове відшкодування, страховий тариф, страхова премія.
3. Класифікація страхування. Ознаки класифікації.
4. Галузі страхування: майнове страхування, страхування відповідальності, особисте страхування, страхування підприємницьких ризиків.
5. Поняття страхового ринку і його структура. Страхові послуги як об'єкт взаємовідносин страховиків і страхувальників.
6. Державне регулювання страхової діяльності.

Тема 11. Фінансовий ринок (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про фінансовий ринок.

Питання для обговорення

1. Фінансовий ринок у системі економічних відносин.
2. Фінансовий ринок як економічна категорія, функції фінансового ринку.
3. Інструменти фінансового ринку.
4. Цінні папери як інструменти фінансового ринку. Характерні ознаки цінних паперів.
5. Класифікація цінних паперів.
6. Суб'єкти фінансового ринку.
7. Фінансові посередники: класифікація та функціональне призначення.
8. Інституційна структура фінансового ринку і ринку фінансових послуг: комерційні банки, небанківські кредитні установи, лізингові і факторингові компанії, інституційні інвестори, фондові і валютні біржі.

Тема 12. Фінансовий менеджмент (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про механізм фінансового менеджменту.

Питання для обговорення:

1. Сутність фінансового менеджменту.
2. Мета і завдання фінансового менеджменту.
3. Фінансові рішення, їх розробка, прийняття та реалізація.
4. Процес розробки і реалізації фінансових рішень. Теорії прийняття рішень.
5. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.
6. Механізм фінансового менеджменту, його сутність та складові.

Тема 13. Фінансова безпека держави (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про фінансову безпеку держави.

Питання для обговорення:

1. Економічна безпека як багаторівнева система: поняття та базові елементи.
2. Поняття фінансової безпеки держави. Фінансова безпека як найважливіша складова економічної безпеки держави.
3. Внутрішні та зовнішні чинники фінансової безпеки держави.
4. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави.
5. Принципи забезпечення фінансової безпеки держави.

Тема 14. Міжнародні фінанси (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про міжнародні фінанси.

Питання для обговорення:

1. Міжнародні фінанси як фінансова категорія, їх сутність.
2. Міжнародний ринковий механізм перерозподілу фінансових ресурсів і капіталу.

3. Внутрішня структура міжнародних фінансових відносин: світовий фінансовий ринок, міжнародна валютна система, міжнародні валютні операції, міжнародні розрахунки, міжнародні фінансові інститути.

4. Міжнародні фінансові інституції. їх значення для розвитку міжнародних і національних економік та фінансових систем.

Тема 15. Фінанси Європейського Союзу (2год)

Мета: поглибити, конкретизувати, систематизувати знання, набуті з даної теми на лекціях і під час самостійної роботи; а також розвинути навички самостійної роботи й здійснити контроль за якістю засвоєння знань про особливості фінансів країн-членів ЄС.

Питання для обговорення

1. Етапи економічної інтеграції в Європі. її сутність, причини і зміст.
2. Створення ЄЕС і його трансформація в ЄС.
3. Валютно-фінансова конвергенція та особливості організації фінансів Європейського Союзу.
4. Програма уніфікації і гармонізації державних фінансів країн-членів ЄС.
5. Бюджет ЄС, його призначення і особливості.
6. Організація бюджетного процесу. Бюджетна стратегія.
7. Доходи бюджету ЄС.
8. Бюджетні видатки і їх класифікація за цільовим призначенням.
9. Гармонізація та уніфікація податкової політики в межах Європейського Союзу.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

В умовах функціонування сучасного інформаційного суспільства значну частину інформації здобувачі освіти повинні одержувати шляхом самостійної роботи над науковою, навчально-методичною літературою, нормативно-законодавчими актами. Самостійна робота сприяє більш ґрунтовному засвоєнню навчального матеріалу, здобуттю нових знань з конкретних питань.

Самостійна робота здобувачів освіти охоплює широкий спектр занять: опрацювання та вивчення необхідних матеріалів з підручників, навчальних посібників, монографій, навчально-методичної літератури, наукових статей, ознайомлення із законодавством, написання рефератів (есе), участь у ділових іграх, підготовка наукових доповідей та публікацій.

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Фінансова політика України на сучасному етапі ринкової трансформації економіки: проблемні аспекти.
2. Фінансове планування і фінансове прогнозування: сучасні тенденції.
3. Джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів домогосподарств (громадян).
4. Фінанси релігійних організацій.
5. Фінанси політичних партій.
6. Фінанси добродійних фондів.
7. Золотий запас (резерв) України. Роль Національного банку України на ринку золота.
8. Валютний запас (резерв) України.
9. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні.
10. Розвиток та особливості функціонування малого бізнесу в Україні.
11. Капітал підприємства, його склад та структура.
12. Методи нарахування амортизації: світовий досвід та практика України.
13. Бюджетний дефіцит: суть, причини, напрями оптимізації.
14. Основні види та форми ухилення від оподаткування.
15. Методи криміналізації та впливу капіталів за кордон.

16. Тіньова економіка: реалії функціонування, методи оцінки та вплив на суспільний добробут.

17. Офшорний бізнес як форма мінімізації оподаткування.

18. Ухилення від сплати податків як економічна та етично-правова проблема.

19. Реформування податкової системи України: підґрунтя та перспективи.

20. Управління державним боргом: світова практика і досвід України.

21. Організація страхування в Україні. Характеристика видів страхування.

22. Страхіві ризики, їх сутність та види.

23. Проблеми розвитку страхового ринку України.

24. Фінансова безпека держави: суть та основні критерії.

25. Фінансова глобалізація та її вплив на міжнародні фінанси.

26. Аудит як вид незалежного фінансового контролю. Становлення і розвиток аудиту в Україні.

27. Ревізія як метод документального контролю. Класифікація ревізій.

28. Податкові пільги та їх вплив на функціонування фінансового механізму.

29. Страхова медицина та її роль у фінансуванні охорони здоров'я.

30. Сучасні теорії бюджетного дефіциту та основні методи збалансування бюджетів.

31. Світові фінансові кризи та їх вплив на фінансову систему держави.

32. Міжнародні фінансові інституції (МВФ, ЄБРР, Світовий банк) і їх роль у розвитку міжнародних фінансових відносин.

33. Паризький клуб офіційних кредиторів і Лондонський клуб приватних кредиторів, їх роль в реструктуруванні зовнішніх боргів.

34. Міжнародні фінансові операції, їх характеристика.

35. Основні типи валютних систем.

36. Платіжний баланс країни, його призначення і структура.

На основі опрацювання питань, передбачених для самостійної роботи, здобувач освіти індивідуально виконує **такі завдання**:

1) підготовка реферату (есе). Основні вимоги: критичний та креативний аналіз проблеми, для якого необхідним є порівняння існуючих щодо проблеми точок зору та обґрунтування власної позиції. Технічні вимоги: реферат: обсяг - до 20 сторінок, есе: обсяг - до 10 сторінок, Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1, не менше ніж 10 позицій у списку літератури, правильне оформлення посилань.

2) підготовка презентації (20 - 25 слайдів).

Розподіл питань здійснюється згідно списку здобувачів освіти в алфавітному порядку.

Викладач, окрім оцінювання вище вказаного завдання, на практичних заняттях проводить опитування за тими питаннями самостійної роботи, які стосуються відповідної теми навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання самостійної роботи

- комплексність виконання завдань для самостійної роботи;
- обсяг опрацьованої наукової літератури;
- логічність викладення матеріалу;
- повнота і глибина розкриття питань;
- правильність бібліографічного опису;
- логічність аналізу стану обраної проблематики;
- критичне мислення та індивідуальний підхід до оформлення результатів самостійної роботи;
- своєчасність виконання завдань для самостійної роботи.

7. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг є засобом комплексної перевірки засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань та практичних навиків.

Основними завданнями тренінгу з дисципліни є наступні:

1. Навчитися виявляти основні проблеми, які виникають в ході функціонування

фінансового механізму, та засоби їх розв'язання.

2. Знати структуру ланок фінансової системи держави та основні взаємозв'язки між ними.
3. Вміти об'єктивно та професійно оцінювати фінансові процеси, що відбуваються в суспільстві.
4. Знати форми і види фінансових ресурсів, які є у розпорядженні суб'єктів фінансових відносин.
5. Визначити тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів, фінансів підприємницьких структур, міжнародних фінансів.
6. Провести аналіз сучасного стану та перспектив майбутнього розвитку фінансового ринку України.
7. Уміння розробляти і вирішувати питання теорії і практики фінансової політики держави в умовах ринкової економіки.
8. Вміти аналізувати доходи і видатки державного бюджету, цільових позабюджетних фондів.

Під час проведення тренінгу здобувачі освіти виконують такі завдання:

Варіант 1

1. Характеристика міжнародного валютного ринку.
2. Податок на додану вартість в Україні (теоретична сутність та статистичні дані за 2022 – 2023 рр.).

Варіант 2

1. Об'єктивна необхідність розвитку міжнародних фінансів.
2. Податок на прибуток підприємства в Україні (теоретична сутність та статистичні дані за 2022 – 2023 рр.).

Варіант 3

1. Державна служба зайнятості в Україні: повноваження та особливості діяльності.
2. Податок на доходи фізичних осіб в Україні (теоретична сутність та статистичні дані за 2022 – 2023 рр.).

Варіант 4

1. Фонд соціального страхування на випадок безробіття в Україні: специфіка функціонування.
2. Проаналізувати доходи і видатки місцевих бюджетів за 2023 р. (на прикладі бюджету міста Нововолинська чи іншого міста), зробити висновки щодо фінансового потенціалу міста й накреслити шляхи його зміцнення.

Варіант 5

1. Джерела формування та напрямки використання коштів Фонду соціального страхування України.
2. Єдиний податок в Україні (теоретична сутність та статистичні дані за 2022 – 2023 рр.).

Варіант 6

1. Основні завдання і функції Фонду соціального страхування України.
2. Податок на нерухоме майно в Україні (теоретична сутність та статистичні дані 2022 – 2023 рр.).

Варіант 7

1. Особливості пенсійного забезпечення в зарубіжних країнах.
2. Здійснити порівняльний аналіз джерел фінансування бюджетного дефіциту України у 2022 – 2023 рр. та зробити висновки щодо державної бюджетної політики.

Варіант 8

1. Проблеми пенсійного забезпечення в Україні та шляхи їх вирішення.
2. Акцизний податок в Україні (теоретична сутність та статистичні дані за 2022 – 2023 рр.)

Варіант 9

1. Особливості державного кредитування в європейських країнах.
2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: характеристика та сфера діяльності.

Варіант 10

1. Державний борг України: проблеми та шляхи вирішення.
2. Особливості функціонування фінансового ринку України.

Варіант 11

1. Об'єктивна необхідність державного кредитування та його наслідки.
2. Перспективи розвитку фінансового ринку України.

Варіант 12

1. Аналіз формування та використання коштів Пенсійного фонду в Україні.
2. Фінансовий ринок США.

Варіант 13

1. Негативні наслідки бюджетного дефіциту.
2. Сутність медичного страхування та проблематика запровадження страхової медицини в Україні.

Варіант 14

1. Організація державного фінансового контролю в Україні.
2. Фінансова безпека в контексті економічної безпеки.

Варіант 15

1. Особливості фінансування бюджетного дефіциту в країнах Західної Європи.
2. Характеристика професійних учасників фінансового ринку.

Варіант 16

1. Бюджетна децентралізація в Україні в сучасних умовах.
2. Міжнародний валютний фонд: сутнісна характеристика.

Варіант 17

1. Проблематика податкової політики України та її вплив на розвиток бізнесу.
2. Світовий банк як міжнародна фінансова інституція.

Варіант 18

1. Видатки державного бюджету України у 2023 році.
2. Характеристика строкових контрактів на біржовому ринку: форварди, ф'ючерси та опціони.

Варіант 19

1. Методи управління державним боргом.
2. Доходи державного бюджету України у 2023 році.

Варіант 20

1. Загрози фінансової безпеки держави та мінімізація їх впливу.
2. Особливості сучасної фінансової політики в Україні.

Під час проходження тренінгу здобувачі освіти:

1. Набувають навиків управління інформацією публічних звітів державних органів влади, суб'єктів господарювання на мікрорівні, суб'єктів страхового і фінансового ринків (уміння знаходити, систематизувати та аналізувати інформацію з різних джерел).
2. Навчаються виявляти тенденції та прогнозувати основні параметри фінансової системи на середньострокову та довгострокову перспективу; оцінювати ефективність та результативність діяльності органів управління різних рівнів і підпорядкування.
3. Використовують сучасні інформаційні технології для розрахунку обґрунтованих параметрів аналізованих показників; оптимізації фінансової діяльності на макrorівні.
4. Навчаються враховувати суб'єктивні чинники при прийнятті рішень у фінансовій сфері за наслідками аналізу.
5. Застосовують отримані знання на лекціях і практичних заняттях, проявлять креативність.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Фінанси» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- письмові модульні роботи;
- оцінювання результатів проходження тренінгу;
- презентації виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- реферати, есе;
- екзамен.

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Фінанси» визначається як середньозважена величина в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять.	Письмова модульна робота. (теми 1 - 7).	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять.	Письмова модульна робота (теми 8 - 15).	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу.	Середнє арифметичне з оцінок, отриманих за самостійну роботу.	1. Тестові завдання (10 тестів) - мах 25 балів. 2. Теоретичні питання (2) - мах 50 балів. 3. Ситуаційне завдання - мах 25 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 - 100	відмінно	A
85 - 89	добре	B(дуже добре)
75 - 84		C (добре)
65 - 74	задовільно	D (задовільно)
60 - 64		E (достатньо)
35 - 59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1 - 34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проєктор	1 – 15
2.	Проекційний екран	1 – 15
3.	Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox).	1 – 15
4.	Комунікаційна навчальна платформа Moodle для організації дистанційного навчання	1 – 15
5.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі онлайн (за необхідності)	1 – 15
6.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1 - 15
7.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Microsoft Visio)	1 – 15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Баранова В. Г., Волохова І. С., Хомутенко В. П. Фінанси: навч. посіб.: Київ: Ліра-К, 2017. 727 с.
2. Бутенко В.В. Бюджетна система: навч.-метод.посіб. Одеса: ОНУ 2018. 342 с.
3. Бюджетний кодекс України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-17>
4. Бюджетна система: навчальний посібник / Піхоцька О. М., Фурдичко Л. С., Синютка Н. Г. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.
5. Бюджетна система: підручник / І. В. Алексєєв, Н. Б. Ярошевич, І. Ю. Кондрат, М. В. Ливдар. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 400 с.
6. Бюджетна система: підручник / [В. Г. Дем'янишин, О. П. Кириленко та ін.]; за ред. В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко, З. М. Лободіної. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 624 с.
7. Венгер В. В. Фінанси: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
8. Грубляк О. М., Карвацький М. В., Лисенко Ж. П., Юрій Е. О. Фінансова безпека держави: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2019. 201 с.
9. Грушко В. І., Наконечна О. С., Чумаченко О. Г. Національні фінанси: підручник. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.
10. Корпоративні фінанси: навч. посіб. / Ковальчук Н. О., Е. О. Юрій. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с.
11. Кремень О. І., Кремень В. М. Фінанси: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
12. Міжнародні фінанси : навчальний посібник / Т.О. Резнікова, А.О. Мельник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 248 с.
13. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / І.М. Грінько; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с.
14. Національні фінанси: підруч. / за ред. В. І. Грушка. Київ: ВНЗ «Ун-т економіки та права «КРОК», 2017. 656 с.
15. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>
16. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. проф. В. Л. Андрушенка. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 416 с.
17. Податкова система: підруч. / З. С. Варналій, М. В. Романюк. Київ: Знання України, 2019. 567 с.
18. Податкові системи зарубіжних країн: навч. посіб. / М. І. Карлін. Київ: Кондор, 2018. 366 с.
19. Публічні фінанси : навч. посіб. / О. П. Кириленко, В. Г. Демянишин, Т. О. Кізіма, О. І. Тулай та ін.; за ред. д.е.н., професора Кириленко О.П. Тернопіль: Вектор, 2018. 294 с
20. Ринок фінансових послуг: навчальний посібник / М. В. Дубина, О. М. Грубляк, А. В. Жаворонюк, А. С. Абрамова, Д. Г. Савчук, А. О. Вікнянська. Чернівці, 2018. 352 с.

21. Теорія публічних фінансів: навч. посіб. / А. С. Абрамова, М. Г. Марич, М. В. Дубина, Л. В. Попова, А. В. Жаворонок, Д. Г. Савчук, А. О. Вікнянська. Кам'янець-Подільський, Аксіома. 2018. 322 с.
22. Теорія фінансів : навчальний посібник / О.А. Вінницька.; Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань: Візаві, 2018. 309 с.
23. Тимохова Г. Б. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. Київ: Кондор, 2019. 592 с.
24. Фінанси : підручник / Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. ; за ред. В.І. Грушка. К.: Ліра-К, 2020. 600 с.
25. Фінанси: навчальний посібник : експрес курс / [Волохова І.С., Шикіна Н.А., Волкова О.Г. та ін.]; за заг. ред. Волохової І.С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с.
26. Фінанси підприємств : підручник / [Н.О. Власова та ін.]; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Світ книг, 2018. 437 с.
27. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань ; Держ. фіскальна служба України, Ун-т держ. фіскальної служби України. К.: Центр учбової літератури, 2018. 292 с.
28. Фінанси: навч. посіб. / Л. О. Вдовенко, Н. М. Сушко, Н. Д. Фаюра. К. : ЦУЛ, 2021. 150 с.
29. Фінанси: підручник / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій [та ін.]; за ред. І. О. Лютого. К. : Ліра-К, 2021. 728 с.
30. Фінанси: навч. посіб. / Л. В. Лисяк, С. В. Качула, Л. О. Міщенко, Д. А. Міщенко; за ред. д. е. н., проф., акад. АЕН України Л. В. Лисяк. Дніпро: ТОВ «Акцент ПП», 2017. 298 с.
31. Фінансовий ринок: навчальний посібник / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236с.
32. Фінанси підприємств: підручник / [Н.О. Власова та ін.]; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків: Світ книг, 2018. 437 с.
33. Фінанси: підручник / Грушко В. І., Наконечна О. С., Чумаченко О. Г.; за ред. В.І. Грушка. К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2019. 667 с.
34. Фінанси: підручник / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, Р. А. Кулієв, Р. В. Пікус; ред.: І. О. Лютий; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ: Ліра-К, 2017. 720 с.
35. Череп О. Г., Столяр О. Ю. Місцеві фінанси: навч. посіб. Київ : Кондор, 2018. 468 с.
36. Шпак Н. О., Ярошевич Н. Б., Побурко О. Я. Фінанси, гроші та кредит : навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 416 с.
37. Юшко С. В. Бюджетна система: підручник. Харків: Вид. ХНЕУ, 2018. 384 с.
38. Ярошевич Н. Б., Кондрат М. В., Ливдар І. Ю. Фінанси: навч. посіб. Львів: Простір-М, 2018. 298 с.
39. Ярошевич Н. Б., Кондрат М. В., Якимів А. І. Бюджетна система: Практикум: Навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2019. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/>
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
10. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>